

Независне новине: Интервју са високим представником Валентином Инцком

Разговарао: Дејан Шајиновић

Постоје идеје да би ОХР требало да интервенише у питању Изборног закона БиХ, рекао је Валентин Инцко, високи представник у БиХ.

Ипак, како је истакао у интервјуу за “Независне”, међународна заједница очекује да домаћи лидери пронађу рјешење.

“У току су одређени напори да дође до рјешења случаја ‘Љубић’. У том случају нећемо ни размишљати о бонским овлаштењима. Добра домаћа рјешења су најтрајнија рјешења”, рекао је он.

Високи представник је истакао да постоји погрешно мишљење да Валентин Инцко и међународна заједница желе да ОХР остане.

“Међутим, истина је следећа: постоје услови и циљеви, такозвана агенда ‘5+2’, и тамо је јасно наведено шта треба за затварање ОХР-а”, казао је Инцко.

Независне новине: Русија се није придружила коминикеу који је усвојио Управни одбор Савјета за провођење мира (*Peace Implementation Council – PIC*). Зашто?

Валентин Инцко: Када смо жељели поменути да чланице PIC-а које су у НАТО-у и Јапан подржавају Акциони план БиХ за чланство у НАТО, они нису жељели да то буде поменуто. Било је још

неколико питања, дио око ратних злочинаца, итд.

Независне новине: Да ли је, по Вама, оправдано у коминикеу поменути НАТО?

Валентин Инцко: У коминикеу није ништа речено мимо онога што БиХ сама не жели. Ми смо се у пријашњим разговорима позвали на документ који су потписали Комшић, Радмановић и Изетбеговић, дакле Предсједништво, а који се односи на тежњу БиХ да добије Акциони план за чланство. И то, наравно, не значи да ће БиХ постати чланица НАТО-а, то ће бити до вас. По мени, ту нема ништа спорно.

Независне новине: Да ли је ослабљена порука РИС-а, с обзиром на то да није била једногласна?

Валентин Инцко: Неки сматрају да да, међутим ја мислим да руску политику треба гледати глобално. Подсјећам да је Русија 7. новембра подржала у Савјету безбједности УН-а Резолуцију о БиХ. ОК, руски представник се критично изјаснио о мени, али је подржао ову резолуцију, укључујући и дио о мисији ЕУФОР-а.

Независне новине: Шта је, по Вама, најважнија порука РИС-а?

Валентин Инцко: Једна од најважнијих се односила на питање Изборног закона у контексту одлуке Уставног суда (УС) БиХ у предмету “Љубић”. Порука је да не желимо да видимо “мостаризацију” БиХ. Ова одлука се мора имплементирати. Одлуке Уставног суда БиХ су коначне и обавезујуће. Ја нисам пропустио прилику да поменем и друге одлуке УС, поготово кад се ради о конститутивности Срба у неким кантонима у ФБиХ. То да су Срби неуставни народ у неким кантонима је дискриминација Срба, која је неприхватљива. А исто тако је неприхватљиво да на имплементацију одлуке о равноправности Срба у неким кантонима чекамо пуних 15 година!

Независне новине: У коминикеу истичете да желите да се са рјешењем Изборног закона не комбинују политички захтјеви. На шта сте мислили кад сте то написали?

Валентин Инцко: Хтјели смо рећи да се различита невезана политичка питања не вежу онда када за тим нема потребе.

Независне новине: Какав је став РИС-а: да ли је БиХ суверена земља или протекторат УН-а? Рецимо, РС и Русија сматрају да се странци превише мијешају у БиХ.

Валентин Инцко: Утицај међународне заједнице постоји, међутим он има своје легално утемељење. Подсјећам да и Њемачка 45 година није имала пуни суверенитет, па им то није сметало. Моја Аустрија 10 година није имала пуни суверенитет, до 1955. Када би то било тако како сте Ви имплицирали у питању, онда су се домаћи актери могли договорити 1992, па међународна заједница не би ни требало да интервенише да заврши рат и успостави постратни оквир... Тако да утицај постоји, али он има своје правно и историјско утемељење.

Независне новине: Ипак, из РС су дошле жестоке реакције на РИС и тврде баш супротно – да се превише мијешате.

Валентин Инцко: Мислим да су они то погрешно схватили. Ми желимо да се мијешамо што мање. Када постоје проблеми, међународна медијација понекад може помоћи. Али ако нас питате, ми бисмо радије видјели да се ви сами можете договорити, као што су се недавно договорили политичари у Македонији, и да вам наша медијација није потребна.

Независне новине: Кад ће се затворити ОХР?

Валентин Инцко: Постоји погрешно мишљење да Валентин Инцко и међународна заједница желе да ОХР остане. Међутим, истина је сљедећа: постоје услови и циљеви, такозвана агенда "5+2", и тамо је јасно наведено шта треба за затварање ОХР-а. Ту имамо питања државне и војне имовине, Брчког, фискалне стабилности, владавине права, итд. Чим то ријешите, затварамо ОХР. Морате урадити свој дио посла. Крајњи циљ је да БиХ буде стабилна земља. Јединствена, али јако децентрализована, са два ентитета. И функционална! Представник једне велике западне земље на засједању ПИЦ-а је рекао да ће међународна заједница

моћи рећи да је постигнут успјех када млади људи буду престали масовно бјежати из БиХ. То је наш највећи изазов. РС је величине Израела, а има једва милион становника. Ја желим да РС буде успјешна, просперитетна, да људи у њој желе живјети. И да се РС и ФБиХ такмиче економски, ко је отворио више предузећа, ко је изградио више аутопутева, гдје је љепше студирати, гдје се људи радије лијече, која полиција ради боље, итд.

Независне новине: Има ли нешто што бисте Ви издвојили да је, рецимо, боље у РС?

Валентин Инцко: Има. Рецимо, полиција је овдје ефикаснија. Ваша полиција кад дочека моју пратњу, то је увијек фантастично. Бањалука је један од најчистијих градова. Тако треба да буде на свим пољима, то позитивно пријатељско такмичење. Један од проблема је правосуђе. Оно мора бити ефикасније. Кад буде тако, неће више људи хтјети бјежати из РС и БиХ. Сад одлазе чак и људи који имају посао, који су ситуирани јер виде да нема правде, да неке институције лоше раде и да не раде довољно у служби обичних људи.

Независне новине: Ко је “крив” зато што ОХР још није затворен? Једном сте рекли да ни мање ни више него лично Додик помаже да ОХР остане. Како?

Валентин Инцко: Нисам рекао директно да Додик помаже да остане, мислио сам у смислу да неке његове изјаве помажу онима који доносе одлуке. Као кад нпр. они виде да се у БиХ појавила нека напетост, било у РС или ФБиХ... Рецимо, ово што смо малоприје говорили, да ли ће бити измјена Изборног закона. Већ сад има неких који говоре да ће нам можда требати ОХР да то питање ријеши. Увијек је најбоље рјешење да дође до договора, а не да дође до техничког кориштења бонских овлаштења.

Независне новине: Значи, није искључено кориштење бонских овлаштења у вези с Изборним законом?

Валентин Инцко: Треба избјегавати. Али она постоје.

Независне новине: Али не искључујете?

Валентин Инцко: Рано је говорити о томе. Видим да желите лијеп наслов за интервју, али рано је. Има још годину дана до избора. У току су одређени напори да дође до рјешења случаја “Љубић”. У том случају нећемо ни размишљати о бонским овлаштењима. Уосталом, добра домаћа рјешења су најтрајнија рјешења.